

Προς:

1. Την Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών. E-mail: info@igme.gr
2. Τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Νοτίου Αιγαίου της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου. E-mail: p.pariouroulos@apdaigaiou.gov.gr
3. Τον ειδικό περιφερειακό διαβαθμιδικό Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νοτίου Αιγαίου ανώνυμη εταιρεία «ΦΟΔΣΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.». E-mail: fodsanotiouaigaiou@gmail.com
4. Τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. E-mail: di.techdod@pnai.gov.gr
5. Το Δήμο Άνδρου. E-mail: dimos@andros.gr

Θέμα: Τήρηση εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων του έργου ΧΥΤΥ Άνδρου, πριν από την κατασκευή του έργου.

Αθήνα, 26/05/2023

1. Με την υπ'αριθμ. πρωτ. 36396/22.06.2018 (ΑΔΑ 6Γ4ΕΟΡ11-3ΦΚ) Απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου «Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για την κατασκευή και λειτουργία του έργου: "Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Υ.) και Μονάδα Προεπεξεργασίας Υπολειπόμενων Σύμμεικτων ΑΣΑ μετά από Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ) στην οποία μονάδα θα λαμβάνει χώρα και Κομποστοποίηση Προδιαλεγμένου Οργανικού Κλάσματος Δήμου Άνδρου, νήσου Άνδρου, Νομού Κυκλάδων" και συνοδών έργων, με φορέα του έργου το Δήμο Άνδρου.» (εφεξής ΑΕΠΟ) εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου ΧΥΤΥ Άνδρου και συγκεκριμένα στη θέση με τοπωνύμιο «Πλούσκα» στη Δ.Ε. Υδρούσας του Δήμου Άνδρου. Ενώ, Φορέας του έργου είναι ο Δήμος Άνδρου. Δικαιούχος στην πράξη χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ είναι η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, η οποία έχει αναλάβει την υλοποίηση μετά από Προγραμματική Σύμβαση με τον ΦΟΔΣΑ (υπ'αριθμ. 506/ 2020 απόφαση Ο.Ε., ΑΔΑ ΩΚΡ77ΛΞ-ΤΘΛ).

2. Στο πλαίσιο της αδειοδότησης του ως άνω έργου, ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ζήτησαν τη συνδρομή του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (εφεξής ΙΓΜΕ), το οποίο κατόπιν αυτοψίας στη θέση χωροθέτησης του ΧΥΤΥ, συνέταξε την με αριθμ. πρωτ. 45/28.02.2018 Έκθεση. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Έκθεσης: «Από υδρογεωλογικής άποψης η ύπαρξη υδραυλικής επικοινωνίας μεταξύ των διαφορετικών λιθολογικών ενοτήτων δεν μπορεί με τα υπάρχοντα στοιχεία να βεβαιωθεί ή να αποκλειστεί. Για την συμπλήρωση των στοιχείων που θα οδηγούσαν σε ασφαλή συμπεράσματα για την γεωλογική δομή καθώς και για την υδραυλική επικοινωνία των διαφορετικών γεωλογικών σχηματισμών προτείνονται τα ακόλουθα: 1. Διενέργεια αντλητικής δοκιμασίας σε μία εκ των Δημοτικών υδρογεωτρήσεων για να διαπιστωθεί πιθανή υδραυλική επικοινωνία καθώς και η ακτίνα επίδρασης. 2. Ανόρυξη σε κοντινή απόσταση από το γήπεδο ΧΥΤΥ, ανάντη και κατάντη αυτού, δύο υδρογεωτρήσεων

μικρού σχετικά βάθους περίπου 60m., με αντλητική δοκιμασία και λεπτομερή καταγραφή των διατηρηθέντων σχηματισμών ώστε να διαπιστωθεί η ακριβής γεωλογική δομή στην στενή περιοχή καθώς και η ύπαρξη του είδους και του βάθους της πιθανής υδροφορίας. **3.** Διενέργεια 4 δειγματοληπτικών γεωτρήσεων βάθους 20 μέτρων εντός του σχεδιαζόμενου χώρου απόθεσης με ταυτόχρονες δοκιμές περατότητας ανά 3 μέτρα. **4.** Μελέτη που θα συμπεριλαμβάνει τα εν λόγω δεδομένα και συμπεράσματα από τις προαναφερόμενες εργασίες, οι οποίες θα καταδείξουν την υδρογεωλογική καταλληλότητα της περιοχής για το προβλεπόμενο έργο. Το ΙΓΜΕ δύναται να πραγματοποιήσει ή/και να επιβλέψει τις εργασίες αυτές».

3. Η ως άνω Έκθεση του ΙΓΜΕ ελήφθη υπόψη από το αρμόδιο Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου (εφεξής ΠΕΣΠΑ ΑΔΑ), το οποίο γνωμοδότησε ομόφωνα θετικά υπέρ της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και έκδοσής ΑΕΠΟ, όμως **με αυστηρούς όρους για το έργο** (πρακτικό της με αρ. 1/28-03-2018/ 2η ημέρα Συνεδρίασης [29-03-2018] και της με αρ. 1/3η ημέρα Συνεδρίασης 12-04-2018 του ΠΕΣΠΑ ΑΔΑ).

4. Με την ΑΕΠΟ του έργου υιοθετήθηκαν οι προτεινόμενες στην με αριθμ. πρωτ. 45/28.02.2018 Έκθεση του ΙΓΜΕ ενέργειες και ελήφθη υπόψη η γνώμη του ΠΕΣΠΑ ΑΔΑ, όπως αυτή διατυπώθηκε. Ειδικότερα, αδειοδοτήθηκε περιβαλλοντικά η κατασκευή και λειτουργία του ΧΥΤΥ υπό τον ακόλουθο ειδικό όρο του κεφαλαίου Δ.2.3 (σελ 66):

«1.Πριν την κατασκευή του έργου, με μέριμνα του οικείου φορέα του έργου να πραγματοποιηθούν για λόγους πλήρους ασφαλείας τα διαλαμβανόμενα στα 1, 2, 3 και 4 αριθμούμενα στο τέλος του εγγράφου του ΙΓΜΕ με α.π. 45/28-2-2018 συνεκτιμώντας και τα στοιχεία της Δ/νοης Υδάτων Ν.Α ΑΔΑ που αναφέρονται στο με α.π. 18924/27- \ 3-2018 έγγραφό της,

Το ΙΓΜΕ να εξετάσει την περίπτωση να χρησιμοποιήσει τις ήδη υπάρχουσες γεωτρήσεις και εφόσον απαιτηθεί περαιτέρω να διανοιχτούν νέες, σε χώρους που δεν θα απαιτηθούν αδειοδοτήσεις και διανοίξεις οδοποιίας στην περιοχή.

Σε περίπτωση αποτελεσμάτων επηρεασμού των υφιστάμενων γεωτρήσεων η ΑΕΠΟ θα ανακληθεί (405 σχετικό)».

5. Σε συνέχεια των ανωτέρω, αναφέρουμε με την παρούσα επιστολή μας, πως πρόσφατα, ήτοι στις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας, συντελέστηκαν δοκιμαστικές αντλήσεις στην επίμαχη περιοχή χωροθέτησης του έργου, σύμφωνα και με την ανάθεση του ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΦΟΔΣΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε» με αριθμ. πρωτ. 594/20-3-2023 (23AWRD012328040 2023-3-20) με αντικείμενο «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟΒΟΗΘΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΛΗΣΕΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΝΗΣΟ ΑΝΔΡΟ». Κατά τη διάρκεια των ως άνω εργασιών πληροφορηθήκαμε ότι δεν προέκυψε η παρουσία της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε., όπως αυτή διαδέχθηκε το Ι.Γ.Μ.Ε., σύμφωνα με το Ν.4602/2019, ΦΕΚ Α' 45/09-03-2019). Επιπλέον, στο πλαίσιο της υπ'αριθμ. 42/2020 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Άνδρου, με την οποία αποφασίστηκε η «Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης στην πρόσκληση με κωδικό 14B.26.1.1-27.1 (Α/Α ΟΠΣ: 3584) για την πράξη με τίτλο: "Δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων στο Δήμο Άνδρου "», τέθηκε η επισήμανση εκ μέρους των μελών της επιτροπής

ώστε να «τηρηθεί ο βασικός όρος που έχει τεθεί από το ΠΕΣΠΑ το να διανοιχτούν γεωτρήσεις στην αναφερόμενη περιοχή από το ΙΓΜΕ. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διάνοιξης των γεωτρήσεων θα πρέπει να παρευρίσκεται η επιτροπή η οποία θα αποτελείται από δύο διακεκριμένους επιστήμονες όπου ο ένας θα προταθεί από την επιτροπή κατοίκων, από αυτοδιοικητικούς και τον πρόεδρο του σωματείου Άγιος ΦΙΛΙΠΠΟΣ που νόμιμα εκπροσωπεί την επιτροπή κατοίκων». Εντούτοις, δε λάβαμε καμία προηγούμενη ενημέρωση, προκειμένου να παρευρεθούμε εγκαίρως κατά την εκτέλεση των συγκεκριμένων εργασιών.

6. Προκύπτει εκ των ειδικών και αυστηρών προβλέψεων της ΑΕΠΟ του έργου πως το ζήτημα της ασφάλειας του υδροφόρου ορίζοντα παρίσταται ιδιαίτερα κρίσιμο. Παρότι η διερεύνηση του επίμαχου αυτού ζητήματος, μετατοπίστηκε εσφαλμένα κατά την άποψή μας, μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ και προ της εκτέλεσης του έργου ΧΥΤΥ, δεν έπαψε να αποτελεί ένα από τα πιο κρίσιμα ζητήματα προς διερεύνηση, τα αποτελέσματα της οποίας δύνανται να οδηγήσουν, σύμφωνα με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους σε ανάκληση της ΑΕΠΟ του έργου. Διότι, σε περίπτωση επηρεασμού των υφιστάμενων γεωτρήσεων από τη δραστηριότητα του ΧΥΤΥ, η βλάβη στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής θα είναι ανεπανόρθωτη, ενώ ο κίνδυνος μόλυνσης του υδάτων και του πόσιμου νερού άμεσος. Προκύπτει επομένως, αδιαμφισβήτητα η κρισιμότητα του ζητήματος και η ανάγκη παρουσίας της Ε.Α.Γ.Μ.Ε., καθώς και εκπροσώπων της επιτροπής κατοίκων, προς εξασφάλιση του περιβαλλοντικού αγαθού. Επισημαίνουμε στο σημείο αυτό ξανά τα αναφερόμενα στον ειδικό όρο του κεφαλαίου Δ.2.3 (σελ 66) της ΑΕΠΟ «*Το ΙΓΜΕ να εξετάσει την περίπτωση να χρησιμοποιήσει τις ήδη υπάρχουσες γεωτρήσεις και εφόσον απαιτηθεί περαιτέρω να διανοιχτούν νέες, σε χώρους που δεν θα απαιτηθούν αδειοδοτήσεις και διανοίξεις οδοποιίας στην περιοχή.*».

7. Υπογραμμίζουμε, τέλος με την παρούσα, και εφιστούμε την προσοχή στις αρμόδιες διευθύνσεις, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και το Δήμο Άνδρου, πως, σύμφωνα με την ΑΕΠΟ του έργου, πριν την έναρξη κατασκευής του ΧΥΤΥ, πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί όλες οι απαραίτητες εργασίες βελτίωσης της υφιστάμενης οδοποιίας, ώστε κατά τη χρήση της προσπέλασης, αυτή να είναι επαρκώς ασφαλής για οχήματα και πεζούς. Το οδικό δίκτυο αποτελείται στην παρούσα φάση από υφιστάμενο στενό χωματόδρομο, από τον οποίο με δυσκολία διέρχεται όχημα μικρού μεγέθους και πάντοτε προς μία κατεύθυνση. Είναι σαφές, πως κατά το στάδιο κατασκευής και κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου θα διέρχονται βαρέα οχήματα, τα οποία δε δύνανται να διέλθουν με ασφάλεια, αν πρώτα δε διαμορφωθεί ο απαραίτητος δρόμος. Τίθενται, σαφώς, ζητήματα ασφάλειας των πεζών που διέρχονται από το συγκεκριμένο δρόμο.

8. Τέλος, με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 6848/01-07-2021 απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΑ, Γεωργίου Ζερβού, αποφασίστηκε η «Ένταξη της Πράξης "ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΝΔΡΟ" με Κωδικό ΟΠΣ 5060722 και ένταξη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020."». Σύμφωνα με την ως άνω απόφαση, η πράξη υλοποιείται (ΚΕΦ.Α - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ) «*με τα ακόλουθα υποέργα: **Υποέργο 1:** Κατασκευή Μονάδας προεπεξεργασίας υπολειπόμενων σύμμεικτων αστικών αποβλήτων και κομποστοποίησης προδιαλεγμένου οργανικού κλάσματος και Χώρου Υγειονομικής Ταφής υπολειμμάτων Άνδρου (...)**Υποέργο 2:** Διενέργεια υδρογεωλογικών ερευνών και μελετών. Το υποέργο αφορά στη διενέργεια των υδρογεωλογικών ερευνών και μελετών στο χώρο κατασκευής του έργου, που θα υλοποιηθούν ως προαπαιτούμενες ενέργειες σύμφωνα με την παρ.Δ.2.3 της με αρ.36396/22-*

6-2018 Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. (...)». Ενώ, περαιτέρω, (ΚΕΦ.Γ - ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ) προβλέφθηκε ότι ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και συγκεκριμένα επισημαίνουμε το στοιχείο 3, σύμφωνα με το οποίο **«3.Τα αποτελέσματα των υδρογεωλογικών ερευνών του υποέργου 2 θα κοινοποιηθούν στην αρμόδια αρχή για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου προκειμένου να αξιολογηθεί η εκπλήρωση του όρου της παρ.Δ.2.3 της με α.π.36396/22-6-2018 Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Για την προέγκριση δημοπράτησης του υποέργου 1 θα προσκομιστεί η γνώμη της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής σχετικά με την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του όρου.»**.

9. Εν συνεχεία, με την υπ'αριθμ. πρωτ. οικ. ΕΥΔ ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ 1230/03-02-2023 απόφαση του ιδίου Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΑ, Γεωργίου Ζερβού, αποφασίστηκε η τροποποίηση της ως άνω πράξης ένταξης. Συγκεκριμένα, πλέον προβλέφθηκε πως (ΚΕΦ. Α - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ) **«Το υποέργο 2 (Διενέργεια υδρογεωλογικών ερευνών και μελετών) θα υλοποιηθεί με ίδιους πόρους του δικαιούχου. Ο υπάρχων ειδικός όρος θα μεταφερθεί χρονικά και θα έχει ολοκληρωθεί πριν την έναρξη κατασκευής του κυρίως έργου (ΧΥΤΥ), σύμφωνα με την παρ.Δ.2.3 της με αρ.36396/22-6-2018 Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.»**. Ενόψει των ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή προς τις αρμόδιες Διευθύνσεις και την αδειοδοτούσα αρχή, πως λόγοι πρόληψης και προφύλαξης, επιβάλλουν την τήρηση της προβλεπόμενης εκ της ΑΕΠΟ διαδικασίας, ήτοι τη διεξαγωγή των προβλεπόμενων ερευνών παρουσία της ΕΑΓΜΕ, ώστε να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με το υπό κρίση ζήτημα, τα οποία σε κάθε περίπτωση πρέπει να κοινοποιηθούν αρμόδια αρχή για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου. Η υλοποίηση, άλλωστε, του υποέργου 2 με ίδιους πόρους του δικαιούχου, δεν επηρεάζει τις περιβαλλοντικές δεσμεύσεις, οι οποίες, εκπορευόμενες από την ΑΕΠΟ του έργου, δεσμεύουν σε κάθε περίπτωση, κάθε φορέα υλοποίησης του έργου. Εύλογα, τα ανωτέρω πρέπει να λάβουν χώρα εγκαίρως, υπό την έννοια της διατήρησης χρονικής απόστασης από το στάδιο έναρξης κατασκευής του έργου.

10. Αιτούμαστε, επομένως, με την παρούσα: **α.** όπως ενημερωθούμε από τις αρμόδιες Διευθύνσεις στο πλαίσιο ποιού σταδίου εκτέλεσης του έργου έλαβαν χώρα οι δοκιμαστικές αντλήσεις, που διενεργήθηκαν πρόσφατα, **β.** όπως τηρηθούν οι περιβαλλοντικοί όροι, ήτοι λάβουν χώρα οι αντλητικές δοκιμασίες, καθώς και η ανόρυξη των προβλεπόμενων υδρογεωτρήσεων, και δειγματοληπτικών γεωτρήσεων, παρουσία και με υπόδειξη της Ε.Α.Γ.Μ.Ε., προκειμένου αυτή να επιβλέψει τις διαδικασίες, όπως προβλέπεται στην ΑΕΠΟ του έργου, καθώς και παρουσία των εκπροσώπων της Επιτροπής Κατοίκων, και **γ.** όπως ενημερωθούμε αν η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή έλαβε γνώση των αποτελεσμάτων των πρόσφατων δοκιμαστικών αντλήσεων, καθώς και αν αυτά, κατόπιν αξιολόγησής της, πληρούν τους τιθέμενους περιβαλλοντικούς όρους. **Εφιστούμε την προσοχή πως η μη τήρηση του κρίσιμου ως άνω περιβαλλοντικού όρου έχει ως αποτέλεσμα την ανάκληση της ΑΕΠΟ, καθώς αποτελεί κρίσιμο στάδιο που δε δύναται να παραλειφθεί, και παράλληλα προϋπόθεση για την υλοποίηση του έργου στη συγκεκριμένη θέση.**

Για την Επιτροπή Κατοίκων

Ο Πρόεδρος

Στέλιος Πολυκράτης